

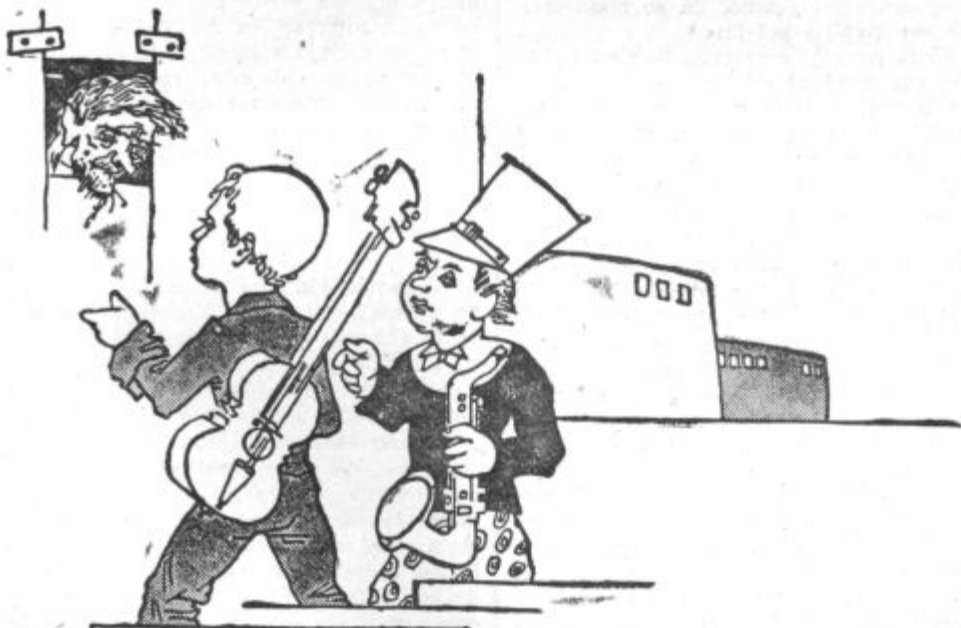
Bogo Pregeš:

Vasko in palčki

9. Potujoča pevca

Počasi sta krevsala Dik in Vasko naprej po kolovozu. Davno se je že zvečerilo. Od hoje so ju pekli podplati. Vse okrog je bil samo gozd, nikjer ni bilo hiše, da bi potrkala in prosila prenoči-

luči ste pomežiknili z veje. Dik je pozabil na ožuljene noge. Ročno je skočil k Vasku. Krčevito se ga je oklenil in poln strahu regijal: »Vasko! Pred nama sedi hudič. Vzel naju bo. Glej ga, kako naju lačno gleda!«

PIRNAT

šča. Dolgo je že bilo, kar je izpel Vasko zadnjo pesem. Njegovo grlo je bilo suho in hrupavo.

Tesno za njim je krevtjal Dik. Pri vsakem koraku je turobno vzdihnil. Polglasno je mrmral in rentalil: »Kakšne neumnosti so to. Kaj bi imelo haska, če kolovrativa ponoči v gozdu kakor dva pijana kmeta. Ojej, moj žulj! Tako na stara leta se moram potikati okrog, mesto da bi spal doma v udobni postelji.«

Vasko je slišal Dikovo godrnjanje, pa mu ni odgovoril. Pretruden je bil.

Tiho je zaplahutalo v temi. Zeleni

še Vaska je napolnil Dikov strah. Tesno je objel Dika, da je začutil utrip njegovega srca. Gledal je v zelene oči, ki so se svetlikale iz mraku. Skušal se je ohrabriti, zato je Diku glasno prigo-varjal: »Bodi no tak! Saj ni nič. Same zdi se nama tako...«

Pa ni nič pomagalo. Čutil je, kako mu leze groza mrzlo vedno bližje k srcu. Gluho se je zasmajalo v noč: »Hu - hu! Huhu!«

Dik je zavreščal: »Zdaj nas bo!...« Vasko se je sproščeno oddehnil. Njč ni! Strašno se je ujezil v trenutku na Dika, ker ga je spravil v tak strah. T-

do ga je sgrabil za rame in ga živje stresal: »Dik! Kako si neumen, da se bojiš! Kakor otep slame bi te zmlatil!«

Dik se ni branil. Kakor mokra cunjja je bil ves mehak. »Samo sova je bila. Samo sova...«

Vasko pa je nadaljeval: »Že vidim, nikamor ne bova prišla danes. Kar pod milim nebom morava prenočiti.«

Ponižno je odvrnil Dik: »Kakor mi sliš, Vasko. Samo, se ne bojiš, da bi naju snedli volkovi?«

»Volkovi ne znajo plezati!«

Zlezla sta na drevo in sedla vsak v svojo rogovilo.

Zapr je očl. »Ljudi Dik, prostim, bo di malo tišji, rad bi spal.«

Z vrhnje rogovile mu je odgovoril fecjlaje Dik: »Saj, saj nič ne govorim. Saj sem pri miru.«

»Ne, nič ne govoriš, samo s zobmi šklepetaj tako glasno, da se bodo zbudile vse živali v gozdu.«

»Zato pa nič ne morem. Zobje mi stakčejo kar sami od sebe.«

»Pa vtakni jezik med nje,« se je zasmejal Vasko, potem pa je zaspal. Imel je prečudne sanje.

V svoji postelji leži. Nočna lučka rumeno plapola. Na čelu ima mrzel obkladek. Ob postelji sedi njegova mama. Hudo blede je. Vasku se zdi, da ima oči otekle in vnete, kakor od solz. Počasi je vzdignil roko izpod odeje. Tako prečudno težka je. Neprijetno občuti pot, ki lepi na njej. In v glavi mu šumi, kakor v školjki, ki si jo je pritisnil na uho. Strašno velika je njegova glava. Čudno, kje ima prostora na postelji. Saj jo je vendar za dobršen čeber. Vasko si tega ne zna razložiti. On vendar ni Krutoglav. Krutoglav ima veliko glavo, pa ne Vasko. — Zakaj ne spi mama? Pozno je že. Če bo bdela, bo jutri zaspala in Vasko bo zamudil šolo. Potem ga bo pa učitelj ozmerjal, da je površen in nemaren. S težavo je dvignil roko, ki ga je nerada ubogala, kakor bi ne bila njegova. Položil jo je mami na koleno. »Mama, zakaj ne spiš? Jutri bom zamudil šolo in učitelj bo hud.«

Nalahno je prišla mama njegovo roko in jo skrbljivo položila nazaj pod odejo. Potem mu je popravila obkladek in mu dejala: »Naj te ne skrbi, Vasko. Jutri ne boš šel v šolo.«

Vasko se čudi: »Zakaj ne, saj nisem bolan.« Pa se je že spomnil: »Joj, kako sem neumen! Seveda ne morem v šolo, ko sem pa pri palčkih.« Začutil je, kako mu je kanila gorka kaplja na lice. »Mama, zakaj jokáš?«

Nizko se sklanja mama načenj. Ka-

kor kaplje početnega dežja rose nanj njene solze. »Vasko, ostani pri mami. Zakaj hočeš od nje. Vasko, Vasko...«

Vasko hoče pobožati njena mokra lica. Pa je tako strašno truden. Kakor lesena leži njegova roka pod odejo. Še besede lezejo leno iz ust: »Mama, ne bodi žalostna. Kraljična Marjetica... Čaka me. Mama, ali jo slišiš, kako me kliče? V črnem gradu je zaprta. Kralj Krutoglav je hud. Veliko glavo ima. Kralj Krutoglav me je zacopral. Mama, zakaj imam tako veliko glavo?... Mama, ne jokaj! Obljubil sem. Da bom rešil. Mama, kraljična me kliče. Mama, saj bom spet prišel k tebi. Mama, še ni čas...« Strašno je zaspal. Vse prazno je v glavi. Zakaj vendar joka mama. Saj ni nič hudega, če gre v deželo palčkov... Dremlje se mu. Truden je, pa ima še dolgo, dolgo pot. Spal bi. Drobnou tripa oljenka v rumenem kozarcu. Rizbe na stropu so se razpredle. Kakor zmaji se zvijajo v klopčice in se razpletajo v dolge valujoče črte. »Mama, v Bogom. Marjetica me čaka.«

Težka siva gmota Krutoglavovega gradu je sedla na pobočje črne gore kakor velikanova pest. V širokih prisekanih stožcih se je dvignila v treh stopnjicah iz temnozelenega gozda kakor skrivnostno svetišče podzemskih bogov. Črno molče globoka okna. Še ptica se ne oglašja pred njimi. Vasko in Dik sta zastala pred težkimi hrastovimi vrati, na katerih so se motno svetile bronaste zeleno-rjave grbe bolestno znakaženih obrazov. »Hudiči varjejo Krutoglava,« je plašno zašepetal Dik.

»Samo, da naju puste v grad,« se je zasmejal Vasko le malo preglasno, da bi mu šel smeh od srca. Prijel je tolkalo in potrkal. Votlo so zapela vrata. Vse in vse dalje se je lovil odmev. Znova je dvignil tolkalo. Lina ob vratih se je odprla. Star siv mož je iztegnil glavo in ju vprašal: »Kaj iščeta?«

Vasko se je globoko priklonil. »Lačna in žejna pevca želita pokazati svojo umetnost njegovemu veličanstvu.« Neslišno so se premaknila vrata in spohnila v steno. Pred pevcema se je odprl globok temen predor. Konca mu nista videla. »Vstopita,« ju je povabil vratar. Odločno je stopil Vasko čez prag. Tesno za petami mu je sledil Dik. Brez šuma so se zaprla vrata. V popolni temi sta obstala. Vedela sta: Tu ni poti nazaj, samo naprej do zmage ali poglana. Nekje je drobnou pozvonilo. Nekaj je zašumelo. Stisnilo fima je srca. Imela sta občutek, da se je obrnila zemlja in da padata v brezdanje globline. Tedaj

se je razmeknil strop nad njima. Svetel dan je planil in ju gorko objel. Oslepljena od luči sta stisnila oči. »Sledita mi,« je dejal nekdo. Pogledala sta. Na obzidani terasi podstavka sta stala. Pred njima se je pelo v višino in širino gladko procelje druge stopnice. »Kaj stojita,« ju je nestršno pozival vodnik. Vasko ga je pogledal. Bil je vitez Ivan. Vasko se je ustrašil: »Vse je izgubljeno...« Vitez se jima je smešil. Kakor

da se mu bližal, je mežikal z očmi: »Pojdita z mano in ne postavajta.« Rezko se je obrnil in odšel k vratom v gladki steni. Pritisnil je na kljuko in se obrnil k Vasku. Med stisnjenimi zobmi mu je zašepetal: »V veliko nevarnost ste skočili, Vasko. Zvestoba za zvestobo.« Širom je odprl vrata: »Vstopita, pevc! Njegovo veličje hoče poslušati vašine pesmi.« (Dalje prihodnjč.)

Zgodbe o živalih

Čuri Hrabri

Čuri je sedel pred hišo in mežikal v beli dan. Bil je strašno lačen. Dva dni že ni bil dobil razen plesnjive sirove skorje ničesar pod zobe. Čuriju je bilo enajst mesecev; bil je rjav, njegova dlaka mehka kakor svila; najlepše so bile pa njegove velike črne oči. Bil je prekrasen jazbečar — s krivimi nožicami, razigran in poreden — kakor se spodo-

bi pravemu jazbečarju. A danes je bil Čuri žalosten. Ko je imel tri mesece, so ga bili odtrgali od matere in bratov in ga dali nekemu peku v oskrbo. Novi gospodar je bil dober z njim, Čuri ga je imel iz vsega srca rad. Ali neko noč je zadela gospodarja kap. Dediči so si razdelili njegovo premoženje, le Čurija so bili pozabili. Tako se je mahoma znašel na cesti. Najprej je skušal najti zavetišče pri sosedih. Gospo dimnikarjevo je bil spremil na trg in s trga domov, pa mu je pred nosom zaloputnila vrata. Tako je spremil tudi gospo lekarnarjevo, ki ga takisto ni hotela povabiti s seboj. In nihče mu ni dal koščka hrane. Pa jazbečarji so ponosen rod in tudi v našem Čuriju je bilo mnogo ponosa.

Samo nekaj ga je bolelo. Zajčeva Barbka ga tudi ni hotela vzeti k sebi. Malo ga je bila popraskala za uhič, lahko ga je uščipnila v rep — nu, in potem mu je vendarle pred nosom zaprla vrata.

Joj, kako lakota boli! Zdaj se je že mračilo. Lep večer — poletni večer! Sedel je nasproti Barbkine hiše. Vrata so se odprla in Barbkin oče in Barbkina mati sta se odpravila na večerni izprehod. Pomahal jima je z repom. Nista se zmenila zanj... Barbka je bila zdaj sama doma. Ali naj gre k nji? Zajčevi so bili pustili okno v pritličju odprto. A ponos je močnejši od želje. Čuri je ostal na svojem prostoru. V zvoniku je odbila enajsta ura. Čuri je zaspano mežikal v noč. Tedajci je pa zaslišal čuden šum. Bližali so se koraki, pokazala se je dolga senca. Nekdo se je stiskal k steni in oprezno poškilil skozi Zajčevo okno. Zdaj se je zagnal — ali o groza! preden je mogel pristati na oknu, ga je popadel Čuri za nogo in ga vlekel nazaj in lajal in grozil, kolikor je le mogel. Sosedeje so poznali Čurijev laj. Prihiteli so mu na pomoč in zgrabili tatu. Izročili so ga stražniku in na stražnici je priznal, da je bil izvršil že dvanajst tatvin.

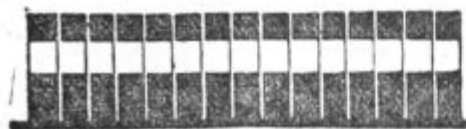
Tako je postal Čuri junak tiste noči. Stražnik mu je podaril toplo klobaso in latvico mleka. In drugo jutro so ga vzeli Zajčevi v svojo hišo. Čuri se ni dal dvakrat povabiti. Postal je Barbkin najzvestejši prijatelj in dobri tovariš. V pohvalo mu je Barbka kupila novo ovratnico z napisom:

»Čuri Hrabri.«

Nekaj za prenišljevanje

1.) Na polici strica Toneta stoji star leksikon, ki obsega 15 zvezkov. Na levi strani prvi zvezek (A — Barbara), kakor se spodobi, in na desni strani zadnji zvezek (Uganka — Ž). Snoči je stric na žalost opazil, da se je knjižni črv vodoravno prežrl skozi knjige: od prve strani prvega zvezka do zadnje

strani zadnjega zvezka. Ko je danes pri kosilu govoril o tem, ga je vprašal najmlajši nečak, kako debel je vsak zvezek. »Vsak zvezek je brez platnic 5 cm debel, vsake platnice pa $\frac{1}{4}$ cm,« mu je odgovoril stric. »Ali hočeš izračunati pot, ki jo je napravil požrešni knjižni črv?« Branko je samo pokimal z glavo in se takoj lotil računanja. Vsi so začeli računati. Branko je trdil, da je bila pot knjižnega črva 72 cm dolga; Marica, Stanko in Milan pa so trdili, da je bila 82 cm dolga.

Kdo je imel prav?

2.) Iz dveh krajev, ki sta 20 km oddaljena drug od drugega, se odpravita dva potnika in hitita z brzino 5 kilometrov na uro drug proti drugemu. Ob od-

hodu prvega potnika se je vzdignila z njegovega nosu majhna mušica, zletela drugemu potniku naproti, mu sedla na nos, spet odletela k prvemu in spet nazaj k drugemu. Tako dolgo je letala od enega do drugega, da sta se potnika na sredi poti srečala in muho strla. Koliko kilometrov je napravila muha med svoji mletanjem sem ter tja, če je letala s hitrostjo 30 km na uro?

(Rešitev obeh vprašanj najdete na zadnji strani današnje številke.)

Skrivnost paža Diotta

Znameniti italijanski skladatelj Diotto je bil v svojih mladih letih paže neke lepe kneginje. Knjeginja, ki je bila strastna ljubiteljica lepe glasbe, je vedela, da zna mladi Diotto krasno igrati na gosli. Ko se je odpravil njen mož na daljše potovanje, je zapovedala mlademu pažetu, da je moral vsak večer igrati pod njenim oknom na gosli. Toda nekega večera je prišel knez nenadoma domov, in ker je bil zelo ljubosumen na vsakogar, kdor bi hotel razen njega napraviti kneginji kako veselje, je dal vreči mladega Diotta v ječo. Zdaj je knez sam opravil večerno godbo. Večer za večerom je stal pod oknom svoje lepe žene in ji igral na gosli. Vendar je pa kneginja nekega večera zahtevala, naj ji knez privede mladega paža, da ji bo spet igral, češ da je njegova godba mnogo lepša.

Besen je knez ukazal privedi Diotta predse. Posmehljivo in obenem malodušno je vprašal mladega pažeta:

»Povej mi, deček, svojo skrivnost, da tako lepo igraš na gosli!«

»Skrivnost?« se je zasmejal Diotto. »Ta skrivnost je čisto preprosta: treba je pravilno voditi lok, in s pravim prstom v pravem trenutku zadeti na pravo struno. S tem je vse povedano. Če boste tako igrali, bo vaše igranje lepo!«

Nezvesti prijatelji

V davnih časih je živel deset kmetov, ki so se imenovali prijatelje. Živel so v isti vasi in pridno pridelovali pšenico. Imeli so vsega dovolj in nikoli jim ni bilo treba v nesreči preizkušati prijateljstva, ki so ga bili v mladih letih obljubili drug drugemu.

A neki dan se je zgodilo tole: prijatelji so se skupaj vračali z dela domov. Spotoma jih presenetil nevihta: svetli bliski švigajo s temnega neba na tresočo se zemljo. Glasno grmenje se je razlegalo daleč naokrog in debele kaplje dežja so težko padale z neba. Prijatelji so hiteli pod star kozolec, ki je stal sredi polja, in hoteli tu počakati konec nevihte. A nebo se je čedalje bolj oblačilo. Grom je postajal glasnejši in glasnejši, bliski so vse bolj in bolj pogosto švigali z neba, strela je udarila v visoke hraste, ki so stali v bližini kozolca. Tedaj je postalo prijatelje strah in nekdo je sprožil misel, da mora biti med njimi grešnik, ki izziva božjo jezo. Položili so svoje klobužke pred kozolec in čakali, katerega bo vihar najprej odnesel, češ, tisti je grešnik, ki je kriv ne-

vihnte. Zdaj je zgrabil vihar prvi klobuk. Bil je klobuk sivolasega Globočnika. Vsi prijatelji so ga brez usmiljenja sunili

pod milo nebo, kakor da si ne bi bili nikoli prisegli večnega prijateljstva in zvestobe. V tem trenutku so pozabili na

vse dobrote, ki jim jih je bil storil stari Globočnik. Komaj je bil nesrečnež, v prepričanju, da ga bo zdaj in zdaj konec, zapustil kozolec, je strela udarila v kozolec in usmrtila vseh devet prijateljev. Samo Globočnik, ki je stal kakih deset korakov od kozolca, je ostal živ in zdrav.

Danilo Gorinšek:

Mišek Miško

Mišek Miško, léti v hiško,
lej jo mačko z drobno tačko!
Tačka drobna, pa je zlobna:
če udari — Bog te obvarji,
če drži te, ne izpusti te,
če ima te, več ne da te,
kar pri priči ti zapiči
zobke oglate, da se vate
zasadijo, pa — adijo!

Kaj je videl Najcek v tujih deželah

Zgodba, ki jo hočem zdaj povedati, je popolnoma resnična. Lord Kensington, guverner v Kapstadtu, mi jo je sam povedal.

Guvernerjevemu sinčku je bilo ime Bob in Bobov najboljši prijatelj je bil zamorec Jim, ki je pomagal v guvernerjevi kuhinji. Neki dan je podaril stari Jim svojemu prijatelju mladega noja.

Bob je bil darila sila vesel. Noj je kmalu zrastel. V guvernerjevi vozarni si je napravil bivališče. Jim je bil zaradi njega ves nesrečen. Bil je namreč strašno požrešen. Kakoli je videl, je izginilo v njegov želodec. V vozarni je pojedel gumijasto cevko, usnjeno krpo, štirinajst vijakov in še marsikaj drugega. Nojeve lakote ni bilo moči potolažiti.

Lepega večera je sedela guvernerjeva družina pri večerji; kar začujejo iz sosednje sobe nenavaden ropot. Guverner je šel pogledat, kaj se je zgodilo. V sosednji sobi je stal noj in s kljunom premetaval škatlo za srebrni pribor. Seveda je bil med tem že pojedel nekaj srebrnih vilic. Tedaj se je guverner razjezil in naročil, da mora noj iz hiše, čeprav je Bob lepo prošil zanj.

Drugi dan so prišli poskanci nekega zamorskega kralja h guvernerju na obisk. Guverner je podaril poslancem zamorskega kralja noja. Sicer mu je hotel podariti budilko, a ker je v naglici ni mogel najti, se je tako iznebil noja.

Guverner je spremil poslance do dvoriščnih vrat. Eden izmed zamorcev je držal noja za vrstico, ki mu jo je bil

zadrnil okoli vratu. Noj je iztegnil svoj dolgi vrat in se delal, kakor da mu vsega tega ne bi bilo prav nič mar, a v ugodnem trenutku se je iztrgal in stekel mimo preplašenih zamorcev nazaj v vozarno. Med tem se je zaslišalo iz no-

ja čudno zvonjenje, ki se ni hotelo ustaviti. Črnci so se tako prestrašili tega zvonjenja, da so zbežali. Ves prepaden je stal lord Kensington sredi dvorišča; a tedaj se mu je počasi približal noj, iz katerega je bilo še vedno slišati glasno zvonjenje.

Tedaj se je guverner glasno zasmel, da so ga kar solze oblike. Poklical je Boba: »Bob, Bob! Pojdi hitro sem. Pošaj noja! Glej ga, telebana, požri je budilko, ki sem jo bil namenil zamorskemu kralju, in zdaj mu zvoní v želodcu!«

Zgodba za naše najmlajše

Nekoč je živel zajček. Tekal je po polju. Veter je pihal čez polje in vrgel zajčku zelni list na glavo. Zajček se je močno prestrašil; mislil je, da mu je padlo nebo na glavo. »Tekel bom, da se rešim,« je pomislil in začel dirjati, kolikor so ga nesle noge.

Ni dolgo trajalo, da je srečal mačko. Vprašala ga je: »Zajček, zakaj tako tečeš?«

Zajček je odgovoril: »Bežati moram, nebo se podira!«

Mačka ga je vprašala: »Kako pa to veš?«

«Kos neba mi je padel na glavo!« je odgovoril zajček in se spet spustil v dir.

Tedaj je zaklicala mačka: »Če je tako, bom tekla s teboj!«

Čez nekaj časa sta srečala psa. Pes je začudeno vprašal: »Kam tečeš, muca?«

»Nebo se bo podrla. Bežati moram!«

»Kako pa to veš?«

»Zajec mi je povedal!«

»Odkod pa veš, da se bo nebo podrla?« je vprašal pes zajca.

»Kos neba mi je padel na glavo,« je odgovoril zajec in se spet spustil v dir.

»Če je tako, bom tekla s vama,« je rekel pes in vsi trije so tekli dalje.

Zdaj so srečali osla, ki je začudeno vprašal: »Kam tečeš, kužek?«

»Nebo se bo podrla!«

»Kako to veš?«

»Mačka mi je povedala.«

»Muca, odkod pa veš, da se bo nebo podrla?«

»Zajec mi je povedal.«

»Odkod pa ti veš, da se bo nebo podrla?«

»Kos neba mi je padel na glavo,«

»O, potem se moram tudi jaz rešiti.«

Kmalu so srečali lisico, ki je začudeno vprašala:

»Osel, zakaj tako tečeš?«

»Nebo se bo podrla!«

»Kdo ti je povedal?«

»Pes mi je povedal!«

»Kužek, kdo ti je povedal, da se bo nebo podrla?«

»Muca mi je povedala.«

»Muca, odkod pa ti veš, da se bo nebo podrla?«

»Zajec mi je povedal.«

»Nu, zajec odkod tvoja modrost?«

»Kos neba mi je padel na glavo!«

»Če je tako, tedaj moram tudi jaz bežati!« je zavpila lisica in urno stekla za njimi.

Pa so srečali kozo, ki jih je začudeno pogledala in vprašala:

»Kam tako bežiš, lisica?«

»Nebo se bo podrla. Bežati je treba.«

»Kdo ti je to povedal?«

»Osel mi je povedal.«

»Osel, odkod veš, da se bo nebo podrla?«

»Pes mi je povedal.«

»Kužek, kdo ti je to rekel?«

»Muca mi je rekla.«

»Muca, odkod pa veš, da se bo nebo podrla?«

»Zajček mi je povedal.«

»Zajček, kako veš, da se bo nebo podrla?«

»Kos neba mi je padel na glavo!«

Tedaj je koza glasno zameketala!

»Tebi? Saj to ni bil kos neba. Bil je le zelni list. Ko je padel s tvoje glave, sem ga pojedla. Prav dobro mi je teknil.«

Tedaj so se ustavili zajček, muca, kužek, osel in lisica. Pogledali so drug drugega in se oddahnili. »A tako?« so dejali in aram jih je postalo, da so bili tako bojazljivi.

Kaj pišejo Lutrovčki?

Nacek pavec pisal pismo:

»Očka moj!
To Ti piše iz Ljubljane
singo Tvoj.

Zadnje čase strašno priden
sem postal
kakšno mi zato darilo
boš poslal?«

Očka pismo čital, brundal;
»Lej ga, lej!
Tale da je uzor učenca?
Tuj in fejl!

Same packe, same čačke
v pismu so,
Nacek, pavec, v dar Ti pošljem
figico!«

Loth Somla, uč. 7. razr.
Planina pri Raketu.

Dragi stric Matic! Naj se tudi jaz
oglasim, kako prijetno je bilo v Kamni
gorici na počitnicah. Šla sem s koloni-
jo. Vstali smo, ko je zatrobil g. Manko.
Ko smo vse pripravili in pozajtrkovali,
smo hodili na izlete. Vedno pa smo
imeli s seboj nahrbtnik z obilno malico.
Hodili smo po hribih in dolinah in smo
nabirali jagode, ki jih je bilo zelo, zelo
veliko. Nabirali pa smo jih tudi za go.
Jelko, ki nam je bila dobra kakor ma-
mica. Ko smo prišli z izleta, smo dobili
kosilo, potem pa smo malo počivali. Po-
poldne pa smo se kopali ali pa smo
igrali razne igre. Večkrat so nas ob-
iskali tudi starši ali pa g. Kapus, ki nam
je vedno kaj lepega povedal. Bilo je res
prijetno in želim, da bi šla še drugo le-
to. Te lepo pozdravljam in vse Jar-
trovčke.

Juži Pleško, uč. III. razr.
v Ljubljani.

Pismo iz Kranjovice: Ljubi stek!
Srčno Te pozdravljam in želim mnogo
dobrot ter tudi prosim za denar. Tu se
dobro počutim. Imamo velik vrt. Včas
se pripelje s Sušaka parnik ter veliko-
krat zataji. Mornarji nam mahajo v
pozdrav in mi njim. Ko smo se peljali
ponoči z brzim vlakom (bil pa je pošt-
ni), nisem nič spal. Ko smo dospeli do
Sušaka, smo se ustavili. Mimo je pri-
šel parnik ter se je ustavil in smo se
peljali na drugo stran morja. Mnogo

škoflk sem ujel. Večkrat pa me je m-
kamnu uščipnil rak. Največkrat se gre-
mo »ravbarje in žandarje«, imamo hi-
šico, kamor zapiramo »ravbarje«. Lepo
Te pozdravljam in tudi mamu in teto
ter Rozl. Mnogo poljubčkov

Oleg Fortič, uč. III. razr. vadnice
v Ljubljani.

Dragi stric Matic! Ze dolgo Ti namo-
ravam napisati par vrstic iz naše kranj-
ske dežele. Veselilo bi me, če bi prišel
na izlet na bližnje vrhove k nam. Lepot
sicer tukaj ni, ampak je čist gorski zrak.
Seveda samo od čistega zraka ne bi
bil »Dragi stric Matic« zadovoljen. Tre-
ba bo napraviti kako dobro pojedino.
Za spremembo zraka pa je tukaj lepše
kakor v beli Ljubljani. Tukaj rastejo
gobe, ki jim pravimo jurčki, pa tudi
zdravilna zelišča. Sporočam Ti, da bo
kmalu prišel vesel čas »ljube šole«. Na
svidenje. Tvoj prijatelj »Mladega Jar-
tra«

Josip Drenek, uč. razr. osnovne šole
v Sovodnju.

Izlet. Kakor vsako leto, tako smo ta-
di letos naredili šolski izlet v Cerklnico.
Zjutraj ob 7. nas je že čakal avto blizu
šole. Ze smo brzezi sredi dolin in hribov
in že nas je pozdravljaj ljubj solnček iz-
za gora. Vodila sta nas g. učiteljica Se-
ljakova in gđc. Erženova iz Žirov. Z
avtomobila sem videl izvir Sore in zna-
ne Matjaževe kamre. Našim očem se
prikaže Logaško polje, po katerem se
vije cesta, ob njej pa mnogo lip. To
cesto so delali Napoleonovi vojšaki. Pro-
cej daleč od Logatca smo zagledali
znamenito kraško reko Unec, ki se vije
kakor kača v svoji globoki strugi od
Planine pa nekje izgine in pride pri
Vrhniku kot Ljubljanka na dan. Peljali
smo se kakih 20 m od italijanskega
grada. Za gradom je gozd, v katerem
ima italijanska kraljeva družina lov.
Prispeli smo na Raketu. Daleč v hribu
od Raketa smo zagledali razvaline La-
ško. »Cerklnica!« smo zaklicali. Sprejel
nas je upravitelj cerkniške šole g. Hlad-
nik. Po kosilu smo šli gledat jezero in
trg Cerklnico. Vse priznanje g. Hladni-
ku, ki nam je vse pripravil in razkazal.
Ob 5. smo se poslovili od Cerklnice.

Mlakar Tonček, uč. V. razr.
Gorenja vas nad Škofjo loko.

Tega še ne veste

Noj ima zelo dober vid, med tem ko je njegov vonj slabo razvit. Antilopa ima pa zelo dober vonj, toda njen vid je slab. Zato se držita drug drugega, da se tem bolje varujeta vsake nevarnosti.

Toploti v notranjosti ognjenika Vezuva je povprečno dva tisoč šest sto Celzija.

Največji otok na svetu je Grenlandija, ki obsega sedem sto petdeset tisoč kvadratnih milj.

V Afriki živijo najmanjši in največji ljudje. Črnici rodu Dinka so povprečno dva metra visoki, ljudje rodu Mugro pa dosegaajo komaj 1 m 20 cm.

Našim najmlajšim

Nastela bom igračke:
tri punčke, skiede, lončki,
tri putke in tri račke
in ovce bele z zvončki.

Stile za male

Mihec je dobil majhnega bratca. Novemu bratcu je zdaj mesec dni. Mihec ga z velikim zadovoljstvom ogleduje in vzklíkne:

»Joj, mamica, to je dobro! Zdaj ima bratec že tako velik obrazek, da mu lahko prizažem zausnico!«

Učitelj: »Kdo mi lahko pove kak prozoren predmet?«

Janezek: »Ključavnica, gospod učitelj!«

Učitelj: »Janezek, razloži mi, kaj je mreža?«

Janezek: »Mreža je velika množina lukenj, ki so zvezane z vrvico!«

Križanka »Lisjak«

Navpično: 1. zvitorepka, 2. morska riba, 3. banovinski upravitelj, 4. glavno mesto Latvije, 5. otok v Dalmaciji, 7. 3 os. ednine glagola »biti« (prihodnji čas), 8. igralna karta.

Vodoravno: 2. osebni zaimek, 3. Via (pisano v cirilici!), 4. poškodba na telesu, 5. vas pri Ljubljani, 6. vodna žival, 9. del voza, 10. veznik.

Rešitev križanke »Papiga«

Vodoravno: 1. ep, 3. nas, 5. opal, 7. ila, 8. gost, 10. Anka, 11. aa.

Navpično: 1. eno, 2. papiga, 4. Sakona, 6. laskav, 9. ta.

Rešitev dopolnjevalke slavospev.

Rešitev sestavljalko
Oglar, logar, oglar.

Rešitev zlogovnice
polje, žetev.

Nekaj za premišljevanje

Rešitev

1.) Pot knjižnega črva je dolga 72 cm. Črv je prežrl 13 zvezkov, ki so po 5 cm debeli ($13 \times 5 = 65$) in 28 platnic, ki so po $\frac{1}{4}$ cm debele ($28 \times \frac{1}{4} = 7$). Skozi liste prvega in zadnjega zvezka črvoja pot ne vodi, ker je prva stran prvega zvezka na desni in zadnja stran zadnjega zvezka na levi strani. Poglejte to pri kaki knjigi na knjižni polici in videli boste, da je imel Branko prav.

2.) To lahko doženete brez X in Y! 20 km sta oddaljeni izhodni točki druga od druge; 5 km prehodita potnika v 1 uri; to se pravi, da se srečata po 2 urah hoda. V dveh urah je preletela muha $2 \times$ po 30 km = 60 km!